

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)
 1/2 an 60 „ (30 lei)
 1/4 an 30 „ (15 lei)
 O lună 10 „ (5 lei)
 Un nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
 odată C. 1:50 a doua
 și a treia oară C. 1:20

Manuscrise sunt a se
 trimite la Redacția
 „UNIRII” Blaj.

== Ziar național. — Apare în fiecare zi de lucru. ==

In chestia manualelor teologice.

Fiindcă din articolele „Lipsa manualelor teologice”, semnate de (ig.) și „Lipsa manualelor în seminariile noastre teologice”, scris de redactorul acestei foi, s'ar părea că vina pentru această însemnată lacună a vieții noastre bisericești o poartă exclusiv profesorii și „doctorii” în teologie (doctores a non docendos!), subsemnatul țin să aduc o rectificare, care cred, că mai ales între împrejurările de față, se impune neapărat.

Nu neg, că lenca, această mare cucoană, și tembelsmul nostru oriental n'ar fi avut o parte însemnată în producerea simptomelor dureroase semnalate în amintitele articole. Suntem doar Români cu toții, și știm, că Românului îi e greu până când începe un lucru, că de lăsat inte se lasă.

Așa am auzit despre un profesor și „doctor” în teologie nou-nouț, foarte parfumat și sclivisit, că într'un an de profesură (de altfel cu anul acela și-a și încheiat cariera științifică, trecând în administrația bisericească mai înaltă) a și dat gata un excelent manual de biblic. Așteptam cu toții curioși, să vedem această minune. Noi știam, că studiul biblic, care reclamă cunoștințele cele mai vaste și mai profunde și are, de fapt, astăzi una din literaturile cele mai bogate, nu se scrie așa cu una cu două. De aceea așteptam. Am așteptat însă zadarnic. Manualul nu s'a tipărit, precum e foarte probabil, că nu se va tipări niciodată.

Un altul auziam, că a pregătit o apologetică modernă a creștinismului, superioară chiar și celei de Schanz sau de Hettinger. Știindu-l și pe acesta prea tânăr pentru o operă atât de matură nu-mi venia să cred, precum nici nu cred astfel de minuni științifice, până ce nu le văd.

Dar dacă aceștia au seva scuză (tinerețele) ce să zici despre profesorii îmbătrâniți la catedră, cari timp de 20—30 de ani nu publică o broșurică măcar din specialitatea lor?! Deși ar putea scrie!

Știu, că și aici se invocă scuza, că sunt prea încărcați cu alte „agende”. Profesorii de teologie din Blaj, dar și din Gherla, iar mai înainte și din celea-

alte centre episcopale mai erau profesori și la alte institute, apoi aveau și au mult de lucru ca raportori sau „referenți” în atâtea afaceri arhidiecezane, eparhiale sau mitropolitane. În biserica noastră a dominat și, durere, mai domină încă părerea eronată: ce-ar face profesorul de teologie, dacă n'ar fi și catihet la cutare școală secundară, ori dacă n'ar fi raportorul permanent al cutărei sau cutărei comisiuni? (Ce-ar face? Și-ar vedea mai bine de catedră și de știința lui teologică, la noi atât de puțin cultivată!)

Deși cunosc seza aceasta, n'o pot admite decât în parte. Pe lângă toate „agendele” acestea laterale, atât de multiple și variate, un profesor de teologie, dacă deține o catedră timp de două sau trei decenii, *trebuie* să-și facă răgaz și de o muncă serioasă și într'adevăr productivă și în specialitatea sa. Aceasta o pretinde nu numai prestigiul propriu, ci și al catedrei și institutului, pe care-l servește.

De aceea credem, că, din prilejul consacrării noului mitropolit, când se vor lua atâtea hotărâri însemnate pentru dezvoltarea vieții noastre bisericești se va ține seamă și de următoarele două lucruri: alegerea nemerită a persoanelor celor mai capabile de muncă și degajarea lor de orice îndatoriri improprie vocațiunii lor principale, pentru a putea munci cu atât mai spornic în direcția cea mai necesară.

Un „doctor” în teologie.

Răspunsul Camerei la Mesajul regal.

La sfârșitul ședinței de Miercuri a Camerei s'a dat citire, la propunerea dlui N. Iorga, răspunsului la Mesajul regal. Răspunsul e următorul:

Sire,

Această Adunare Națională, care cuprinde reprezentanți din Vechiul regat, Basarabia, Bucovina, Ardeal, Maramurăș, Crișana și Banat, unite pe vecie în Statul Român, și care este chemată să desăvârșască organizația constituțională a acestui Stat ne înfățișează împlinirea, nu numai a visului celui mai netăgăduit al poporului nostru.

După un războiu pornit și sprijinit de conștiința națională și pe instinctul popular, după atâtea nobile jertfe, poporul nostru va uni totdeauna în aceeași recunoștință nemărginită pe ostașii glorioasei noastre armate căzuți cu sutele de mii pentru înlăturarea idealului nostru național, pe toți aceia, cari au dat într-

indeplinirea acestui scop o picătură de sânge ori o fierbinte lecrimă de durere, pe oamenii de Stat, cari ne-au călăuzit pe calea cea dreaptă, dar în fruntea tuturor pe Regele Nostru, trecut prin suferințele conștiinței îndurerate până la triumful suprem.

România reîntregită, nu e numai un Stat cu interesele lui mărginite și trecătoare, ci un popor cu conștiința lui limpede, care vrea să nu se despartă în greua operă a consolidării sale, de marii săi aliați, cari au isbutit cu sprijinul nostru să libereze lumea de urâtul vis al unui imperialism politic și economic.

Sprijiniți pe generozitatea Franței, pe caldă frăție a Italiei, pe judecata nepărtinitoare a Angliei, pe înțelepciunea practică a Americii, vom căuta să ne îndrumăm pașii pe cărările viitorului; nu vom uita însă vechile noastre tradiții seculare, cari impun Regatului o prietenie cu acele popoare, în mare parte cu acelaș trecut și cu aceleași mari interese comune, cu cari avem de îndeplinit o misiune de viitor folositoare tuturor.

Nu putem trece în tăcere, ci trebuie să afirmăm cu hotărâre strângerea de inimă, cu care, ca și guvernul ieșit din mijlocul nostru, am primit aspra necesitate a iscălirei unui act, care, în forma sa, și în fondul său, nu mulțumește sufletul nostru, pentru că nu satisface dreptul nostru național, și nu plătește cuvenita datorie a morților noștri glorioși.

Suntem siguri însă, că negocierile în curs vor aduce schimbările justificate prin legitimitatea revendicărilor noastre integrale și că o interpretare prietenească, va face îndeplinirea, olăuzelor lui, să nu atingă nici nevoile de viață ale unui neam, din care o largă parte, la care ne gândim duios, a rămas afară de hotarele artificiale, nici mândria noastră de a fi și a rămânea un stat pe deplin independent și liber pe acțiunile sale.

Sire,

Grele nevoi apasă pe o țară, care a fost în vechiul Regat lipsită prea mult timp, de o administrație inspirată de grija maselor muncitoare dela orașe și dela țară, iar în provinciile alipite, supuse arbitrarului unor guverne străine și dușmane.

Fără să aprobăm teorii extreme, pe cari lipsa de iubire umană, le împiedică de a se acomoda frățeste realităților vremii, suntem gata a merge până la capătul celor mai radicale măsuri, prin eari, cu înlăturarea abuzurilor de tot felul și pedepsirea exemplară a vinovaților, Națiunea și-ar găsi nu numai mângăarea de azi, dar și asigurarea de mâine.

Sire,

Punând grijă tuturor intereselor sociale ale poporului nostru, ne vașt program de reforme, începând cu reforma agrară și administrativă, alcătuiește legătura dintre partidele egite din aceeași doctrină și însuflețire de acelaș larg spirit democratic, care au dat naștere majorității parlamentare. Acest program este și rațiunea de a fi a guvernului.

Hotărâți a nu ne despărți fără a-l realiza, cu puteri unite vom întreprinde marea operă de dreptate socială.

În România întregită, orice nație va putea să-și găsească o patrie dreaptă, pe care poate și trebuie s'o iubească. Nici o măsură din afară n'ar putea întrece spiritul de largă îngăduire, care răsuflă din hotărârii dela Alba-Iulia. Și chestiunea evrească, multă vreme tulburată prin intervenții cari puteau fi socotite, e'aduc atingere dreptului nostru de a hotărî despre ale noastre, găsindu-și deslogarea cuvenită, încetează de a fi o piedecă dezvoltării oricărei forte patriotice și cinstită.

Uniți pentru totdeauna între noi, provincie cu provincie, clasă cu clasă, și în cele mai mari partide cu partid, vedem în Majestatea Voastră și în dinastia Majestății Voastre, simbolul însuși, încercat prin durere, înălțat prin biruință al acestei uniri; și strânși în jurul Tronului, cu nestrămutată credință, salutăm și pe Poporul Nostru însuși, în strigătul care se îndreaptă către Măria Ta și Mărita Doamnă a Măriei Tale, inimă duiosă de mamă pentru toate suferințele noastre, strigând: „Să Trăiți“...!

Raportor, V. Haneș.

Informațiuni.

Din arhidieceză. On. Ioan Becichei, paroh în Boz, a fost numit paroh în Orlet. On. Patriciu Tatar, adm. parohial în Ghimeș, a fost numit paroh în Archind. On. Alexandru Cojocariu, adm. parohial în Telec, a fost numit paroh în Corbu.

Regele Ferdinand despre situația internă a României. Agenția Unit-Express publică un interviu acordat de regele Ferdinand al României unui trimis special. Regele a vorbit mult de situația internă și de noul program al guvernului și a spus între altele:

Chestiunile de ordin intern reclamă actualmente în România, cea mai mare atenție. Prima noastră datorie este de a consolida România nouă.

Eu personal cred, că chestia capitală este reforma agrară, care după părerea mea, va fi leacul definitiv contra bolșevismului. Această reformă de altfel e de acum aplicată în o bună parte a teritoriului românesc. Sunt convins, că atunci, când această reformă va fi înfăptuită, nu vom mai avea să ne temem de nici o mișcare iredentă în nouile teritorii, cari ne-au fost aduse în urma războiului.

Nu vom proclama autonomia Transilvaniei, totuși populația, care nu e de rasă românească, se va bucura de cea mai desăvârșită independență religioasă și vor avea dreptul nu numai să vorbească eficient în limba lor, ci să o predea în școlile lor, cât vor dori.

Uneltirile maghiarilor. Este stabil, că guvernul maghiar face întinse pregătiri militare împotriva României. Atacul e proiectat pentru primăvară, în ori ce caz însă înainte ca România să fi avut timpul necesar pentru consolidarea internă.

Paralel cu aceste pregătiri militare, guvernul maghiar a înființat un serviciu special în vederea propagării bolșevismului în rândurile armatei române.

În ceea ce privește intențiile guvernului maghiar în chestia păcii se anunță, că ungurii vor semna tratatul de pace, dar nu-l vor executa.

Mișcarea bolșevică în Turkestan. Mișcarea bolșevică a luat proporții destul de mari în Turkestan. Intreaga populațiune mahomedană participă la mișcarea bolșevică, care e alimentată de emisari ai guvernului sovietist rus.

La Tașehen, capitala Turkestanului și în alte orașe mai importante, mișcarea a purtat pe străzi portretele lui Lenin și Trotski cântând „Internaționala“.

Până în momentul mișcarea nu a luat încă un caracter distructiv, resumându-se numai în socializarea pământurilor și celorlalte bunuri ale statului și particulare.

Guvernul englez și Irlanda. Guvernul englez a elaborat în fine proiectul de hotărâre pentru Irlanda. Conform acestui proiect Irlanda va avea două Parlamente, își va gira singură administrația, justiția, finanțele și va rămâne legată de Anglia numai prin politica externă și prin apărarea națională. Pe când irlandezii consideră acest proiect ca insuficient, presa engleză din dreapta crede, că nu e momentul de a se face aceste concesii, când în Irlanda bătut pe față rebeliunea.

Sprejiniul financiar al Americii din timpul războiului. Dela declararea de războiu a Statelor-Unite până la 30 Iunie a. c. creditele acordate popoarelor înțelegerii prin guvernul american se urcă la enorma cifră de 9,380,219,124 Dollari sau aproape 47 miliarde de franci, sumă, ce se împarte cum urmează:

Anglia	delari	4,316,000,000
Franța		2,802,477,000
Italia		1,571,500,000
Belgia		341,500,000
Rusia		187,729,750
Ceho-Slovia		50,330,000
Grecia		43,412,956
Serbia		27,268,608
România		25,000,000
Cuba		10,000,000
Liberia		5,000,000

Bibliografie.

A apărut No. 45 al revistei „Pagini literare” cu următorul sumar: Anton Constantinescu, Mama; Demostene Botez, Liniște de iarnă; Ionel Teodorescu, Jucării pentru Lily; Al. A. Philipide Decor; Alexandru Rodin, Un secret; Alexandru O. Teodorescu, Așteptând. Revista are și o cronică bogată. Redactorii M. Sadoveanu și G. Topârcean aduc la cunoștința cititorilor, că cu numărul acesta sistează apariția revistei. Cauza e reparația marelui reviste „Vieța românească” atât de mult citită pe vremuri de publicul intelectual ardelean.

A apărut în editura institutului de editură „Cartea Românească” L. Blaga, Poemele Luminei. Prețul Lei 4 Calendarul „Dacia” Prețul Lei 4. Lavaur. Sfârșitul Imperiului German. Prețul Lei 4. De vânzare la principalele Librării din Țară.

Posta Redacției.

Dlul A. P. în Cătina. Vorbirea domnului senator nu o putem publica. Ea nu cuprinde nimic deosebit nici ca formă nici ca fond pentru a putea face jertfa publicării, când abia avem loc pentru lucruri mai de actualitate.

E. P. Beiuș. Raportul l'am dat redacției „Unirii Poporului”. Pentru noi era și prea lung și prea întârziat.

Extras din ordonanța

Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori; a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comenta în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Judecătoria de ocol Blaj.

Nr. 24/1919 R. A.

A v i z.

Judecătoria de ocol Blaj în baza § 2 a ordonanței de instrucțiune pentru comisiile locale Nr. 1004 R. A. avizează, că a fixat, în cauza reformei agrare, pentru constituirea comisiei locale și sesiunea în merit a acesteia în comunele aparținătoare ocolului vechi al său, următoarele zile:

1. În 5 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Crăciunelul de jos.
2. În 10 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Bucerdea-Grănoasă.
3. În 12 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Cisteiul-Român.
4. În 16 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Obreja.
5. În 21 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Mihai.
6. În 23 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Veza.
7. În 26 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Ciufud.
8. În 28 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Tiur.
9. În 30 Ianuarie 1920 orele 9 a. m. la Măndrade.
10. În 2 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Spătac.
11. În 4 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Lupu.
12. În 6 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Cergăul-Mare.
13. În 9 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Cergăul-Mic.
14. În 11 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Roșia de Săcaș.
15. În 13 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Tău.
16. În 16 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Ohaba.
17. În 18 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Beșințu.
18. În 20 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Blaj.
19. În 23 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Blaj-Sat.
20. În 25 Februarie 1920 orele 9 a. m. la Cenade.

Sesiunile se vor ține în localul primăriei comunale, respective cancelariei secretariatului, cu care ocaziune Primăria comună va avea datoria să se îngrijească, ca pe ziua și ora sus fixată să fie adunați sătenii la locul numit pentru designarea celor doi delegați ai lor. Blaj, la 26 Decembrie 1919.

Dr. Ordace.
șef-judecător de ocol.

Fiul lui Antoniu Novotny,

turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote. □ □

TIMIȘOARA-FABRIC.

(112) 5-52

Calculări de preț se trimit gratuit. :: ::

Redactor responsabil: Dr. Zenovie Păclișanu.

Numărul cenzurat de: V. Suci.